

SAMENVATTING ADVIES BIEDINCREMENTEN VOA- PROCEDURE PAMR

RAPPORT

seo • economisch onderzoek

AUTEURS

JOOST WITTEMAN (SEO), MIRKO HARTGERINK (SEO), JOOST POORT (IVIR) & SANDER ONDERSTAL

IN OPDRACHT VAN

RIJKSINSPECTIE DIGITALE INFRASTRUCTUUR

AMSTERDAM, MAART 2024

Samenvatting

Het PAMR-spectrum (Public Access Mobile Radio) beslaat 2×3 MHz in de 450-470 MHz frequentieband. De helft van dit spectrum wordt op aanvraag tot 1 juli 2035 verlengd. Het resterende gedeelte wordt via een verdeling op afroep (hierna: "VOA") voor 25 jaar verdeeld. Vanaf 1 juli 2035 wordt ook het spectrum dat reeds is verleend aan deze vergunning bijgevoegd. De te verlenen vergunning beslaat daarmee voor een eerste periode van 10,5 jaar $2 \times 1,5$ MHz en de laatste periode van 14,5 jaar 2×3 MHz.¹

De VOA-procedure is een beleidsinstrument waar de markt het moment van uitgifte bepaalt. Hierbij wordt eerst getoetst of er sprake is van schaarste. Hierna volgt een veiling waarbij in de eerste biedronde een prijs van nul wordt gehanteerd. Indien de vraag bij deze prijs van nul groter is dan één, volgt een tweede biedronde met een vooraf bepaalde prijs. Zolang de vraag groter blijft dan één, wordt de gehanteerde prijs in de volgende biedronde verhoogd met een bidincrement. Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (hierna: RDI) heeft SEO Economisch Onderzoek, UvA-IViR, en prof. dr. Onderstal (hierna gezamenlijk: SEO) opdracht gegeven om een advies uit te brengen over

1. de te hanteren prijs in de tweede biedronde; en
2. de te hanteren bidincrementen in de eventueel opeenvolgende ronden van de VOA-procedure.

We berekenen de bidincrementen als functie van de geschatte waarde van het spectrum. Uit interviews met (potentieel) geïnteresseerde marktpartijen komt het beeld naar voren dat het spectrum geen eenduidige gebruikstoepassing kent, waardoor een ex ante waardering van het spectrum omgeven is met onzekerheden. Om deze reden schatten we net als in Tieben et al. (2023) de waarde van het spectrum op basis van een internationale benchmark.² Deze internationale benchmark is een overzicht van internationale uitgiftes van vergunningen in de 450-470 MHz band. Daarmee komen we tot een mediane geschatte waarde van het spectrum van bijna 8 miljoen euro, met waarschijnlijk (90% kans) een waarde onder 19 miljoen euro.

We bepalen de hoogte van de bidincrementen vervolgens als afweging van vier doelstellingen van de veiling: *efficiëntie, snelheid, eenvoud en transparantie*. Op basis van deze afweging adviseren we een prijs in de tweede biedronde van 500 duizend euro en een bidincrement van 500 duizend euro tot een prijs van 8 miljoen. Uitgaande van 17 biedrondes per dag, wordt zo op één dag de mediane waarde uit de benchmark bereikt.

Zodra de prijs gelijk staat aan de mediane waarde uit de benchmark is een hoger bidincrement gepast. Vanaf een prijs van 8 miljoen euro adviseren we bidincrement van 1 miljoen euro, zodat de veiling met grote waarschijnlijkheid binnen twee dagen kan worden afgerond.

Een achtergrond bij de geadviseerde bidincrementen, is dat indien in de veiling op enig moment alle resterende bieders tegelijk afhaken een herstelbiedfase volgt, waarin de uitgifteprijs met gebruik van kleinere bidincrementen wordt bepaald. Voor die kleinere bidincrementen in de herstelbiedfase ligt een stap ter hoogte van bijvoorbeeld 10 procent van het oorspronkelijke increment in de rede, zodat de herstelbiedfase maximaal negen ronden duurt.

¹ Besluit van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van 15 december 2023, nr. DGED-DE/41259315, houdende wijziging van het Nationaal Frequentieplan 2014. De vergunning betreft de gebruiksrechten op de banddelen: 453,26875 - 454,76875 MHz en 463,26875 - 464,76875 MHz van 18 november 2024 tot en met 1 juli 2035; en de banddelen 451,76875 - 454,76875 MHz en 461,76875 - 464,76875 MHz vanaf 1 juli 2035 tot en met 31 december 2049.

² Tieben, B., J. Poort & M. Hartgerink (2023). Advies verleningsprijs PAMR vergunning. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

“De wetenschap dat het goed is.”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport 2024-29A

Informatie & Disclaimer

SEO Economisch Onderzoek heeft op de verkregen informatie en data geen onderzoek uitgevoerd dat het karakter draagt van een accountantscontrole of due diligence. SEO is niet verantwoordelijk voor fouten of omissies in de verkregen informatie en data.

Copyright © 2024 SEO Amsterdam.

Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen, onderzoeken en collegesyllabi, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld. Gegevens uit dit rapport mogen niet voor commerciële doeleinden gebruikt worden zonder voorafgaande toestemming van de auteur(s). Toestemming kan worden verkregen via secretariaat@seo.nl.

Roetersstraat 29
1018 WB, Amsterdam

+31 20 399 1255
secretariaat@seo.nl
www.seo.nl